

מרכז פסג"ה פ"ת
אייר תשס"ג, מאי 2003
כתיבה: עליזה וורם
עיצוב: דרורה פסטרנק

חותם שלא תם

ביכורים

קציר והבאת ביכורים היו מהמצוות הראשונות התלויות בארץ שקיימו מייסדי המושבה. בשנת תרל"ט העלו ביכורים ראשונים מתבואת השדה לירושלים.

יהודה ראב מתאר בזכרונותיו בספר "התלם הראשון" "...: "אחרי הפסח החלו החמסינים שגרמו להבשלתה של הקמה. מיד החלו ההכנות לקציר, אם אינני טועה היתה זאת מכונת הקציר הראשונה בארץ-ישראל. המכונה הובאה מהונגריה ונראתה כמו "היפופוטם" – מכונה ענקית, שהרגה ממש את סוסינו, נאלצנו לרתום בה שני זוגות שוורים". המכונה היתה "מאורע" חשוב, וערבים ונכבדיהם נקהלו לחזות בפלא.

התבואות הובאו לגורן והחלה עבודת הדיש "...: "החלטנו לעשות פעולה זו במכונה. שכרנו מהגרמנים בשרונה מכונה המונעת בכח הסוסים, דשנו את השעורים, אך בדיש החיטה הפסקנו, הגרעינים הפכו לגריסים, עשינו את עבודתנו בדרך הרגילה בבהמות עבודה".

בתום עבודות השדה לפני 124 שנה, העלו המייסדים לראשונה את ביכוריהם לירושלים. מעשה זה היה הוכחת המייסדים כי לא לריק עזבו את ירושלים.

השיירה עלתה מפתח תקוה לירושלים בשלושים גמלים מלאים וגדושים בשקים הנושאים את הכתובת "פתח תקוה".

זרח ברנט מתאר בזכרונותיו את סיפור הביכורים: "...: "הכנסנו את הגמלים לשכונת מאה שערים, שהיתה בנויה אז רק מצד הדרך והכילה כעשרים בתים, הברכנו את הגמלים על הבור הגדול, שזה עתה נגמר בנינו, שלחנו להכריז בירושלים ולקרוא לכל הכהנים והלויים, כי יבואו לקחת חלקם קודש מתבואות אדמתנו אשר ברכנו ה' בה. בשובנו אחרי כאלפיים שנות החורבן לעבוד את האדמה הקדושה ולשמרה, שלושת ימים שמחנו אז בשירים ובקול רינה והלל לד' אשר הפליא חסדו לנו לשימנו לתקוה בארץ הנבחרת".

יהודה ראב

זרח ברנט

ביבליוגרפיה:

"התלם הראשון" - זכרונות יהודה ראב- הספריה הציונית העולמית – י"ם
"זכרונות זרח ברנט"
"בשמלות לבנות על הגרן"- ידיעות אחרונות – עליזה וורם
"אם ועיר" – הוצאת עירית פ"ת
אנציקלופדיה לחלוצי הישוב- תדהר

טקס הבאת ביכורים בפתח-תקוה

פועלים

- בררו איזה חלק תפסו התיאורים מחיי היום יום, בספרי זיכרונותיהם של המצוטטים לעיל ?
- עיינו בתקנות הישוב וחקרו איזה חלק מהתקנות עסקו בנושא החקלאי?
- מדוע היה חשוב למייסדי המושבה לקיים את המצוות התלויות בארץ?
- מהתיאור של זרח ברנט, מה אתם לומדים על אורח חייהם של תושבי ירושלים לעומת תושבי פתח תקוה?